

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 29/17

Luxemburg, 14 maart 2017

Arrest in zaak C-158/14

A e.a. / Minister van Buitenlandse Zaken

Handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict in de zin van het internationale humanitaire recht kunnen „terroristische daden” vormen

Het feit dat de activiteiten van de „Bevrijdingstijgers van Tamil Eelam” handelingen van strijdkrachten kunnen vormen, doet niet af aan de geldigheid van de Uniehandelingen betreffende de plaatsing van die entiteit op de bevroeringslijst

Volgens de Nederlandse autoriteiten hebben A, B, C en D zich bezig gehouden met fondsenwerving voor de „Liberation Tigers of Tamil Eelam” (Bevrijdingstijgers van Tamil Eelam, LTTE), een entiteit die een burgeroorlog heeft gevoerd tegen de regering van Sri Lanka om in het noorden en oosten van Sri Lanka een onafhankelijke staat te creëren voor de Tamilbevolking en die door de Europese Unie gedurende ongeveer tien jaar als „terroristisch” is aangemerkt.

Op grond van een Nederlandse wettelijke regeling ter uitvoering van resolutie 1373 (2001) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties hebben de Nederlandse autoriteiten A, B, C en D aangewezen als de personen op wie beperkende maatregelen ter bestrijding van terrorisme van toepassing zijn. Als gevolg van deze aanwijzing zijn hun financiële middelen bevroren. In dit kader hebben de Nederlandse autoriteiten de LTTE behandeld als een terroristische organisatie. Bij dat oordeel werd rekening gehouden met een uitvoeringsverordening van de Raad van de EU van 2010 waarbij de LTTE werd gehandhaafd op een lijst van groepen die betrokken zijn bij terroristische daden en waarop beperkende maatregelen van toepassing zijn.¹

In hun beroep bij de Nederlandse rechterlijke instanties betoogden A, B, C en D dat deze verordening ongeldig is omdat de handelingen van de LTTE geen terroristische daden waren. Volgens hen was de LTTE een niet-statelijke strijdkracht die verwickeld was in een niet-internationaal gewapend conflict in Sri Lanka. Derhalve waren de handelingen ervan alleen onderworpen aan het internationale humanitaire recht en niet aan de Unierechtelijke en internationale regels op het gebied van de strijd tegen terrorisme. Daaruit volgt volgens hen dat de Europese Unie de aanslagen en ontvoeringen die de LTTE tussen 2005 en 2009 heeft verricht, ten onrechte heeft aangemerkt als „terroristische daden”, die de plaatsing van de LTTE op de EU-lijst van entiteiten die betrokken zijn bij terroristische daden, rechtvaardigden.

De Raad van State, waaraan de zaak in laatste aanleg is voorgelegd, vraagt het Hof met name hoe het begrip „terroristische daden” moet worden gedefinieerd. Hij wenst meer in het bijzonder te vernemen of mogelijke incoherenties tussen de definitie in het Unierecht en in het volkenrecht afbreuk kunnen doen aan de geldigheid van de betrokken uitvoeringsverordening. Volgens de Raad van State bestaat er immers internationaal overeenstemming over dat handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict in

¹ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 610/2010 van de Raad van 12 juli 2010 tot uitvoering van artikel 2, lid 3, van verordening nr. 2580/2001 en tot intrekking van uitvoeringsverordening (EU) nr. 1285/2009 (PB 2010, L 178, blz. 1).

de zin van het internationale humanitaire recht niet als terroristische daden dienen te worden beschouwd.

In zijn arrest van heden verwijst het Hof allereerst naar zijn rechtspraak volgens welke een verordening waarbij beperkende maatregelen worden opgelegd, moet worden uitgelegd in het licht van de historische context.

De betrokken Uniehandelingen² hebben tot doel uitvoering te geven aan resolutie 1373 (2001) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, die is aangenomen na de terroristische aanslagen in de Verenigde Staten op 11 september 2001. Zij strekken hoofdzakelijk tot het voorkomen van terroristische daden middels de vaststelling van bevroingsmaatregelen, met name om de financiering van personen of entiteiten die terroristische daden zouden kunnen plegen, te belemmeren. De aanwijzing van personen en entiteiten die op de lijst moeten worden geplaatst, vormt in deze context geen sanctie, maar een preventieve maatregel.

Bovendien is het Hof van oordeel dat het internationale gewoonterecht zich er niet tegen verzet dat handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict „terroristische daden” kunnen vormen. Het Hof beklemtoont in dit verband dat het internationale humanitaire recht andere doelen nastreeft dan het Unierecht.

Voorts sluiten een aantal van de door de Raad van State genoemde internationale verdragen handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict in de zin van het internationale humanitaire recht weliswaar uit van hun werkingssfeer, doch zij verbieden de verdragsluitende partijen niet om bepaalde van deze handelingen als „terroristische daden” aan te merken of te voorkomen dat dergelijke daden worden gepleegd.

Bijgevolg oordeelt het Hof dat handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict in de zin van het internationale humanitaire recht „terroristische daden” in de zin van het Unierecht kunnen vormen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

² Gemeenschappelijk standpunt 2001/931/GBVB van de Raad van 27 december 2001 betreffende de toepassing van specifieke maatregelen ter bestrijding van het terrorisme (PB 2001, L 344, blz. 93), en verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van 27 december 2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme (PB 2001, L 344, blz. 70, en rectificatie PB 2010, L 52, blz. 58).